

13. kongres SIEF (International Society for Ethnology and Folklore) *Ways of Dwelling: Crisis – Craft – Creativity.* Göttingen, 26.–30. 3. 2017

SIEF, jedna z nejvýznamnějších mezinárodních vědeckých organizací v oblasti etnologických věd, zažívá v posledních letech nebývalý rozvoj, spojený především s rekordním nárůstem členské základny. Dávno pryč je období 90. let 20. století, kdy byl SIEF – částečně kvůli dobovému nadšení ze vzniku „konkurenční“ a dobově inovativní EASA (European Association of Social Anthropologists) – krátkodobě vnímán jako tradicionalistická a možná i částečně parochiální organizace starších, konzervativních badatelů. Pod vedením předsedkyně Reginy F. Bendixové (2001–2008), Ullricha Kockela (2008–2013) a především Valdimara F. Hafsteina (2013–2017) došlo po všech stránkách k razantnímu oživení této organizace, která je aktuálně nejvýznamnější badatelskou společností sdružující evropské etnology a folkloristy a která dnes navíc v lecčem vykazuje výraznější dynamiku než její sesterské organizace EASA a AFS (American Folklore Society). Výrazný rozvoj zaznamenává i dvojice odborných periodik vydávaných SIEF – vedle „tradičního“ *Ethnologia Europaea. Journal of European Ethnology*, vycházejícího od roku 1966, je to nový a z hlediska badatelských zájmů autora této zprávy v lecčem zajímavější časopis *Cultural Analysis. An Interdisciplinary Forum on Folklore and Popular Culture*, vycházející od roku 1999. Důkazem tohoto současného rozvoje SIEF byl i její 13. kongres, pořádaný poprvé v Německu, a to na univerzitě v Göttingenu, kterého se zúčastnil rekordní počet bezmála 800 (ve velké většině mladých) badatelů.

Kongres prezentoval na 80 různě tematicky zaměřených panelů (včetně workshopů), rozdělených do šestnácti obecných tematických linek (složených ze dvou až deseti dílčích panelů), nazvaných *Archives; Audiovisual; Bodies, Affects, Senses, Emotions; Environment; Food; Gender and Sexuality; Heritage; Home; Material Culture and Museums; Migration; Narrative; Religion; Rural; Urban; Work*. Zvláštní roli plnil speciální panel *Sui generis* věnovaný hlavnímu tématu konference, a kvalitní posterová sekce, čítající téměř třicet posterů, doplněná představením jednotlivých SIEF Working Groups. Dávno pryč je také doba, kdy byly prezentace na kongresech SIEF běžné i v jiných evropských jazycích než v angličtině; přesto bylo z hlediska plurality příjemné registrovat existenci několika frankofonních a německojazyčných panelů. Vedle panelů tvořily hlavní náplň kongresu čtyři hlavní přednášky (*keynote lectures*) doplněné diskusí s předními odborníky z oboru, které se (nepřekvapivě) do značné míry věnovaly v Evropě dnes tak aktuální problematice migrace, ale i konceptualizaci domova a obývání (nejen) v evropském kontextu. První z nich, *Refugee Republic – a digital installation* měla podobu multimediálního interaktivního dokumentu věnovaného každodennosti uprchlického tábora v Iráku (Dirk Jan Visser, Jan Rothuizen, Amsterdam). Druhá přednáška *Familial persons in dark times* (João de Pina-Cabral, School of Anthropology and Conservation, University of Kent) byla věnována ekonomické a sociální situaci tzv. iPhonové

generace v jižním Portugalsku a její konceptualizaci lokalismu. Třetí přednáška *Andrew Omoding: dwelling in artwork* (Trevor Marchand, SOAS) představila dílo umělce žijícího v chráněném bydlení a vytvářejícího specifické textilní objekty. Poslední – a pohledem autora této zprávy nejzajímavější – přednáška *Transnational Dwelling and Objects of Connection: An Ethnological Contribution to Critical Studies of Migration* (Maja Povrzanović Frykman, Global Political Studies, Malmö University) byla věnována aktérské roli předmětů v osobním vlastnictví migrantů v transnacionální perspektivě. Součástí programu bylo i promítání více než dvaceti etnografických filmů, přibližně stejný počet video a fotografických prezentací a video instalací, zasedání jednotlivých SIEF Working Groups (*Francophone; Narrative; Food Research; Archives; Migration and Mobility; Cultural Heritage and Property; Digital Ethnology and Folklore; Museums and Material Culture; Historical Approaches in Cultural Analysis; Religion; The Ritual Year; Body, Affects, Senses, and Emotions; Place wisdom; Space-lore and Place-lore*), setkání zástupců pedagogických institucí a editorů etnologických a folkloristických periodik, plenární schůze, úvodní a závěrečné přednášky a velice bohatý doprovodný (kulturní, sportovní i zábavný) program. Vzhledem k relativně značnému rozsahu kongresu není v silách jednoho zpravodaje komplexně popsat nesmírně bohatou, pečlivě připravenou a skvěle organizovanou akci v jejím celku (na organizaci se mimo jiné podílela katedra kulturní

antropologie/evropské etnologie univerzity v Göttingenu). Všechny zpravodajem navštívené panely měly ale vysokou úroveň; známkou vysoké kvality kongresu byla i relativně značná účast mimoevropských badatelů (na narativních panelech, které autor navštěvoval prioritně, především z USA a Izraele).

Podobně jako na minulých dvou kongresech bylo i v Göttingenu potěšující registrovat stále stoupající účast také badatelů z českých zemí. Své příspěvky zde přednesli mimo jiné Roman Doušek (ÚEE FF MU, Brno), Daniel Drápala (ÚEE FF MU, Brno), Petr Janeček (ÚE FF UK, Praha), Karolína Pauknerová (CTS, Praha) či Jiří Woitsch (EÚ AV ČR, Praha); sekce určené pro mladé badatele se zúčastnil například Nikola Balaš (FHS UK, Praha). Domácí badatelé se aktuálně účastní i další celoroční odborné práce v rámci SIEF – například Jiří Woitsch dnes zastává funkci předsedy SIEF Working Group *Space-lore and Place-lore*, Petr Janeček se stal zakládajícím členem SIEF Working Group *Narrative* a členem *SIEF Standing Committee on Higher Education*, a zúčastnil se i natáčení dokumentu *Ethnological Sensations*. Domácí etnologické vědy (nejen evropská etnologie a folkloristika, ale i sociokulturní antropologie) se tak po letech určité stagnace konečně začínají znovu výrazněji podílet na práci této mezinárodní organizace, jejíž přímá předchůdkyně – CIAP – byla koneckonců založena v Praze v roce 1928.

Petr Janeček (Ústav etnologie FF UK, Praha)

14th IMISCOE Annual Conference “Migration, Diversity and the City”

Ve dnech 28.–30. června 2017 proběhla v Erasmus University v holandském

Rotterdamu výroční konference IMISCOE s názvem „Migration, Diversity and